

خطر فزاینده یک خاورمیانه هسته ای

نقل از همسایگان نویسنده: کارا آنگ / برگردان سپهر اردانا

عوامل تعیین کننده در مناظره پیرامون گسترش نیروی هسته ای معمولاً در حد عدم توسعه و تولید بمب اتمی متوقف می شوند. تا زمانی که جامعه بین المللی - و عمدتاً ایالات متحده آمریکا - به کشور متقاضی نیروی هسته ای اعتماد داشته باشد و مطمئن باشد که چنین کشوری فقط در پی تولید نیرو است، هیچ علامت خطری برافراشته نمی شود. اما چنین اعتمادی نمی تواند معادل توقف گفتگو و مناظره پیرامون سلاح هسته ای شود. پیمان عدم گسترش سلاح های هسته ای در واقع نوعی پیمان با شیطان است به عبارتی پیمانی است میان پنج کشور دارنده سلاح هسته ای (طبق مفاد قرارداد) یعنی بریتانیا، چین، فرانسه، روسیه و ایالات متحده و کشورهای فاقد سلاح هسته ای. کشورهای نادرارای نیروی هسته ای متعهد شده اند که به تکامل سلاح هسته ای نپردازند و در عوض، مجاز باشند تا به منظور کاربردهای غیر نظامی صاحب نیروی هسته ای شوند. براساس این پیمان کشورهای دارای نیروی هسته ای نیز توافق نموده اند تا بر مبنای مذاکره تدریجاً تمامی تسلیحات هسته ای خود را معدوم سازند.

دبیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی، محمد البرادعی، به دفعات اظهار داشته است که عدم گسترش سلاح هسته ای و خلع سلاح دو روی یک سکه می باشند. به استثناء چند مورد، نادرهای هسته ای به تعهد خویش پایبند مانده اند. در همان حال داراهای هسته ای که همواره از نقض قرارداد توسط نادرها شکایت داشته اند، خود همچنان با حفظ زراد خانه های عظیم به عنوان زیربنای امنیت ملی خویش به سوء استفاده از پیمان ادامه می دهند. علاوه بر این به جای آنکه ضوابط و نهادهای بین المللی نظام دسترسی به فناوری هسته ای تعیین کنند، کشورهای دارای تکنولوژی هسته ای به صورت فزاینده عوامل تصمیم گیرنده در گزینش دستیابی این تکنولوژی به کشورهای دیگر گردیده اند. این شیوه یک بام و دو هوا پیمان عدم گسترش تسلیحات هسته ای را که خود در اساس به صورت پیمانی پر از اکراه و اجبار در آمده بیش از پیش زیر فشار قرار داده است.

قراردادهای هسته ای واشنگتن

یک مورد در اثبات تغییر در تعبیر پیمان عدم گسترش سلاح های هسته ای اقدامات اخیر واشنگتن است. ایالات متحده زیر پوشش عنوان «مشارکت جهانی انرژی هسته ای» طرحی که در واقع به منظور بازسازی صنعت هسته ای آمریکا و فراهم آوردن شرایطی در فرآیند سوخت هسته ای مورد استفاده در راکتورهای داخلی و خارجی تکامل یافته، بسیار خرسند است که کشورهای عربی در تعهد به پی گیری نیروی هسته ای یاری دهد. نه نفر از سناتورهای ایالات متحده در ۲۴ اپریل ۲۰۰۸ به دلیل نگرانی های متعدد از مخاطرات مرتبط با تقاضی مقررات پیمان عدم گسترش سلاح های هسته ای تا آلودگی های محیط زیستی ضمن امضاء نامه ای خواهان کاهش بودجه این طرح «مشارکت» گردیدند. اما طرح مزبور علیرغم این مخالفت همچنان با مقبولیت فراوان رو به رشد است.

واشنگتن همچنین با استفاده از موافقت نامه های هسته ای تلاش کرده است تا «طرح جهانی مبارزه با تروریسم هسته ای»، یک گروه داوطلب از کشورهایی که موافقت نموده اند با فعالیت های مخالف پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای مبارزه کنند، را گسترش بخشد. این طرح اگر چه با هدف جلوگیری از گسترش سلاح های هسته ای حیات یافته، اما تحت انقیاد هیچ پیمانی نیست و هیچ نهاد رسمی اداری و هماهنگ کننده در هدایت آن مداخله ندارد.

چنین به نظر می رسد که همه کشورهای عربی خواهان راکتور هسته ای هستند. در ماه مه ۲۰۰۸، کنسرسیومی متشکل از هفت کشور اردن، عراق، لبنان، عربستان سعودی، سوریه، امارات متحده عربی و یمن توافق گروهی خود را برای تاسیس نیروگاه های هسته ای در منطقه اعلام نمودند. به دنبال درخواست عمر موسی دبیرکل اتحادیه عرب، وزیر امور خارجه پیشین مصر که در ماه مارچ ۲۰۰۶ کشورهای عربی را تشویق به ورود هرچه سریعتر به دنیای نیروگاه های هسته ای نموده بود. این تازه ترین خبر در مسیر تحقق چنین هدفی به شمار می رفت. کشورهای عربی طی دهه هفتاد و هشتاد برنامه های هسته ای خویش را متوقف نمودند و اکنون به شدت از این تصمیمات پشیمان اند. به دنبال آن سالها، اعراب شاهد حرکت اسرائیل، هند، پاکستان و اکنون احتمالاً ایران بوده اند که با پیگیری برنامه هسته ای، به تأمین اهداف استراتژیک خویش رسیدند. میل و شتاب دسترسی به نیروی هسته ای ارزیابی جدی و واقعی از این که آیا نیروی هسته ای می تواند بهترین راه حل تأمین نیازهای انرژی کشورهای عربی باشد را به حاشیه کشانده و علاوه بر آن امکان نقض ممنوعیت توسعه سلاح هسته ای را نیز از پیش رو کنار برده. اولویت منافع تجاری و استراتژیک، ایالات متحده آمریکا، فرانسه و روسیه را وادار به رقابتی فشرده و امضای یکی پس از دیگری توافق نامه های دو جانبه هسته ای در سرتاسر خاورمیانه نموده است. ایالات متحده به صورتی فعال برای مقابله با ایران و ایجاد توازن در منطقه به عقد این قراردادها مشغول بوده است. تازه ترین موفقیت آمریکا در ۱۶ ماه مه ۲۰۰۸ حاصل آمد که عربستان سعودی اقدام به امضاء یادداشت تفاهمی در زمینه همکاری های غیر نظامی هسته ای با آمریکا کرد. فرانسه نیز موافقت نامه های مشابهی با الجزایر، لیبی، مراکش و امارات متحده امضاء نموده و تلاش نموده است تا موافقت نامه های قبلی هسته ای با مصر و قطر را تمدید نماید. در ماه مارچ ۲۰۰۸، روسیه نیز قراردادی با مصر به امضاء رساند و اعلام کرد که در مناقصه تأسیس نخستین نیروگاه هسته ای مراکش شرکت جسته است. البته می دانیم که روسیه همچنان به همکاری های هسته ای با ایران ادامه می دهد.

تمامی بیانیتهای دولت های عربی حاکی از آن است که فعالیت های آنان در مسیر دسترسی به نیروی هسته ای در چهارچوب ضوابط پیمان عدم گسترش سلاح های هسته ای NPT انجام می شود. براساس این پیمان آژانس بین المللی انرژی اتمی IAEA بر این فعالیت ها نظارت دائمی دارد تا هیچ کشوری همزمان با توسعه نیروی هسته ای به ابعاد نظامی و تکامل بمب هسته ای نپردازد. دسترسی به فناوری هسته ای با اهداف صلح جویانه حق تمامی کشورهای امضاء کننده پیمان عدم گسترش سلاح های هسته ای است، اما در اختیار گرفتن ابزار گران قیمت و حساس این فناوری و دانش آن برای همه کسانی که درگیر آن می شوند بهایی گزاف دارد. این بهای گزاف تنها به خاطر کسب توانایی چرخه سوخت هسته ای یا همان فنی که می تواند به تولید نیروی برق بپردازد و سپس با اندک بالایشی بیشتر بدل به مرحله ای نظامی و تولید بمب شود نیست. این بهای گزاف بدان دلیل است که شتاب برای ساخت راکتورهای هسته ای در مرکز حساس نظامی - منطقه ای دنیای امروز نه تنها مستلزم رعایت مقرراتی سخت است، بلکه در محدوده ای اینچنین، هنگامی که قدرتمندترین بازیگران می توانند قوانین را به سود خود پس و پیش کنند، چه بسا که خود به وضع مقررات نیز می پردازند.

تا نحوه توسعه و توزیع فناوری هسته ای و دانش فناوری هسته ای را در اختیار گیرند، تنها پیامد گسترش فاصله میان دارا و نادارهای هسته ای را افزایش می دهد و به این برداشت که دستیابی به توانایی هسته ای نوعی اعتبار و قدرت تلقی می شود.

چشم بستن به واقعیت

هنگامی که بای برنامه های هسته ای در خاورمیانه به میان می آید، اسرائیل مثل فیللی است که در اتاقی کوچک همه تلاش می کنند آن را نادیده بگیرند. اسرائیل همچنان به عمد سیاستی از «ابهام» پیرامون برنامه هسته ای خود را دنبال می کند، گویانکه بسیاری بر این باورند که این کشور صدها سلاح هسته ای (براساس گفته پریزیدنت جیمی کارتر، ۱۵۰ بمب اتمی) در اختیار دارد. اگر چه اسرائیل از امضاء پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای - NPT خودداری می کند، اما همچنان از مزایایی که به کشورهای فاقد سلاح هسته ای تعلق می گیرد - به صورت کمک های فنی در راکتور هسته ای دیمونا که طی دهه های گذشته با یاری غرب تکامل یافته و برخوردار می شود. نخستین موافقتنامه هسته ای میان ایالات متحده و اسرائیل بیش از ۲۰ سال پیش به امضاء رسید. با اینحال در اپریل ۲۰۰۸ دو کشور همکاری های هسته ای خود را به شکلی قابل ملاحظه گسترش دادند. براساس این توافق تازه، کمیسیون انرژی اتمی اسرائیل از پیشرفته ترین اطلاعات ایمنی و روش های فناوری واشنگتن بهره خواهد جست. توافقنامه گسترده آمریکا - اسرائیل نشان دهنده ضرورت از بین بردن نقاط ضعف پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای در حیطه انتقال توانایی های اطلاعاتی هسته ای است. براساس بند اول پیمان NPT «کشورهای دارای سلاح هسته ای موافقت می نمایند تا به هیچ وجه سلاح هسته ای و یا سایر مواد قابل انفجار هسته ای و یا اختیار بهره برداری مستقیم یا غیرمستقیم از چنین سلاح ها و یا مواد منفجره با کمک، تشویق و تحریک در به کارگرفتن سلاح هسته ای به کشورهای غیرهسته ای ارائه دهند.»

توسعه همکاری هسته ای آمریکا با اسرائیل می تواند ناقض تعهدات ایالات متحده براساس مفاد پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای بوده و بر یاری رساندن به برنامه های هسته ای تسلیحاتی اسرائیل شمول باید. موافقتنامه آمریکا و اسرائیل همچنین اهمیت فراگردهای ایمنی و امنیتی در مورد تأسیسات هسته ای - به ویژه کشورهایی که دسترسی نهادهای نظارتی بین المللی بر این تأسیسات محدود است را آشکار می نماید. به گزارش «یوسی ملمن» نویسنده و گزارشگر روزنامه هآرتز «اسرائیل در سالهای اخیر تلاش فراوان کرده است تا همکاری های هسته ای خود را با کشورها و سازمان های گوناگون تا حدی که ممکن افزایش دهد. این اقدام در حقیقت تلاشی برای پایان دادن به انزوای اسرائیل در این محدوده، اما مهم تر از آن به دلیل نیاز به کمک های خارجی در تضمین ایمنی فعالیت های پژوهشی در دیمونا و نیز نظارت بر فرآیند زباله های هسته ای نیروگاه مزبور قلمداد می شود.» اگر اسرائیل که بیش از سه دهه تجربه در برنامه هسته ای دارد، هنوز محتاج کمک های ایمنی و امنیتی است، تصور کنید که مشکلات ایمنی و امنیتی در نیروگاه های هسته ای که به صورت سریع و فزاینده در سرتاسر کشورهای خاورمیانه، با اندک یا عدم مطلق تجربه هسته ای، به میدان آمده اند در چه مرحله ای است.

گسترش هدف های نظامی

مخاطرات گسترش پرشتاب هسته ای همچنان با برجا هستند. هدف عمده امنیتی در منطقه آن است که از سلاح های کشتار جمعی، عمدتاً سلاح هسته ای، تخلیه و برای همیشه رها بماند. دنباله مطالب در صفحه ۴۱

در ماه جون ۲۰۰۷، الجزایر که دارای دو راکتور هسته ای است و هیچکدام آنها تاکنون نیروی برقی برای کشور فراهم نکرده اند به دنبال مراکش، لیبی و مصر به موافقت نامه ای تحت عنوان «همکاری با لابراتورهای هسته آمریکا» پیوست که براساس آن پژوهشگران و دانشمندان هسته ای الجزایر تحت برنامه بین المللی همکاری و حراست وزارت نیروی آمریکا با متخصصین هسته ای این کشور همکاری، خواهد داشت. برنامه مذکور از مایشگاه های هسته ای آمریکا را مجاز می دارد تا کمک های تخصصی لازم را در اختیار کشورهای عضو قرار دهند. برآورد می شود که الجزایر که در حال حاضر حدود ۵۰ هزار تن ذخیره اورانیوم در جنوب داشته باشد. به عبارت دیگر اگر دانشمندان الجزایری تصمیم به پی گیری چرخه سوخت هسته ای بگیرند، مواد اولیه را در اختیار دارند. چند ماه پس از این موافقت نامه، ایالات متحده پیمانی با اردن منعقد کرد که براساس آن زمینه های تأسیس راکتورهای هسته ای، سوخت، آموزش کادر متخصص، ایمنی هسته ای، فناوری نیرو و سایر موارد مربوط را در آن کشور فراهم آورد. در مقابل، اردن متعهد شده است تا در «طرح جهانی مشارکت هسته ای» آمریکا که مورد بحث محافل بین المللی است، شرکت جوید. گفته می شود که اردن دارای هشتاد هزار تن اورانیوم می باشد. در ۲۴ مارچ ۲۰۰۸، ایالات متحده و بحرین موافقتنامه ای در همکاری های هسته ای به امضاء رساندند. طبق بولتن خبری وزارت امور خارجه آمریکا: «یادداشت تفاهم مذکور بیانیه ای واضح در تمایل ایالات متحده به همکاری با دولت های خاورمیانه و سایر مناطق جهان است که خواهان توسعه همگن و صلح آمیز نیروی هسته ای مطابق با پیشرفته ترین موازین ایمنی، امنیتی - بدون نقض قوانین منع گسترش تسلیحاتی می باشند و نمونه ای از پیگیری مسئولانه منافع فناوری است.»

وزارت خارجه همچنین آورده است که این یادداشت تفاهم «بازتاب تعهد بحرین در ایفای نقشی نمونه در منطقه است. به ویژه آن که بحرین موافقت نموده تا از مرحله حساس تولید سوخت به طور کلی صرف نظر نماید و تنها بر منابع و بازار موجود بین المللی در تأمین سوخت هسته ای استفاده کند. این تصمیم نقطه مقابل فعالیت های هسته ای ایران است.» وزارت خارجه آمریکا در بیانیه ای که پیرامون همکاری هسته ای با عربستان سعودی انتشار داد از زبانی مشابه استفاده کرده و تصمیم سعودی ها را در «تعهد به کاهش اثرات گازهای گلخانه ای» (گازهایی ناشی از فعالیت های صنعتی بر روی کره زمین که باعث افزایش دمای زمین می شوند). مورد ستایش قرار داد. ایالات متحده همچنین در ۲۱ اپریل ۲۰۰۸ یادداشت تفاهمی نیز با ایالات متحده عربی - پیرامون همکاری های هسته ای - به امضاء رساند. بیانیه مربوط به این همکاری بر سیاست انرژی هسته ای امارات تأکید دارد.

براساس وزارت خارجه آمریکا، امیران اتحادیه «تصمیم گرفتند تا از تولید ابزار و توانایی های گزاف غنی سازی صرف نظر کرده و در عوض از عرضه سوخت هسته ای موجود در بازار بین المللی بهره برند. این تصمیم امارات نمونه ای مسئول و اقتصادی در پی گیری فناوری هسته ای است.» برای واشنگتن، موافقت نامه هایی از این دست ناشی از باور ضرورت مقابله با برنامه هسته ای ایران و میل به بازپس گرفتن نقش رهبری در منطقه است. (کشورهای عربی نیز بی تردید به اسرائیل فکر می کنند.) اما این گرایش دوباره به برنامه های نیروی هسته ای در عین حال نیاز به توجه و ترمیم نابرابری های موجود در پیمان عدم گسترش سلاح های هسته ای NPT را بیش از پیش آشکار می سازد. در حالی که ایالات متحده و سایر کشورهای دارای سلاح هسته ای تلاش می کنند

دفتر خدمات اجتماعی یاری

به سرپرستی پوران مهدی زاده

❖ تابعیت ❖ تعویض نام ❖ ویزای نامزدی ❖ سوشیال سکيوریتی ❖ تقاضای گرین کارت ❖ گرفتن بیمه های مدیکل و مدیکر ❖ گرفتن حقوق و مزایا برای اشخاص ۶۵ سال به بالا و غیره

در صورت احتیاج ما می توانیم به خانه و یا محل کار شما بیاییم

(510)558-6886
 Fax: (510)558-6996 ❖ forpouran@yahoo.com
 P.O. Box 6191, Albany, CA 94706

مینا فتوحی

نامی مطمئن و مجرب
 مشاور صدیق و مورد اطمینان جامعه ایرانی با سالها تجربه و تخصص در امور خرید و فروش املاک مسکونی، زمین و تجاری

برآورد ارزش منزل شما در اسرع وقت و مقایسه آن با منازل اطراف و منازلی که به فروش رفته اند.

پیدا کردن خانه های Fixer برای علاقه مندان به سرمایه گذاری

Mina Fotouhi
 Business: (408) 741-4717
 Cell: (408) 506-0702
 12029 Saratoga-Sunnyvale Rd.
 Saratoga, CA 95070

COLDWELL BANKER ❖ mina.fotouhi@cbnoral.com

Alberto's On Mane Street

نامی شناخته شده و با سالها تجربه

✂ Hair Cut	✂ کوتاه کردن مو (مردانه و زنانه)
✂ Color, highlight	✂ رنگ و های لایت
✂ Hair Extensions	✂ اضافه کردن مو
✂ Brides	✂ موی عروس

By Appointments Only

۲۰٪ تخفیف برای سرویس اول

650-941-9919
 189 Main Street, Los Altos, CA 94022

فروشگاه مواد غذایی رویال

عرضه کننده کلیه مایحتاج مواد غذایی از ایران و اروپای شرقی در محیطی سالم و بهداشتی

بهترین عسل و پنیر یونان، استرالیا، دانمارک، بلغار و فرانسه

(۵۱۰)۶۶۸-۱۱۰۷

فود استمپ و کارتهای اعتباری پذیرفته میشود

1602 Washington Blvd. Fremont, CA 94539